

Cynllun Cyngor Gwynedd 2023-28 – Gweithrediadau Blwyddyn 4 (Oedolion)

Gwynedd Ofalgar: Cefnogi trigolion Gwynedd i fyw bywydau llawn a diogel yn ein cymunedau

Trosolwg	Beth ydym am ei gyflawni yn ystod y BEDWAREDD flwyddyn 2026-27 (cerrig milltir):	Diweddariad ar y cynnydd gyda'r cerrig milltir hyd yma (Medi 2026)	Carreg filltir yn debygol o'i chwblhau'r erbyn diwedd y flwyddyn? (Ydi / Nac Ydi)	Beth ydych chi am ei gyflawni yn y BUMED flwyddyn i gwblhau'r prosiect hwn?
Prosiect: Moderneiddio ein hadnoddau gofal i gwrdd ag anghenion y dyfodol				
Byddwn yn moderneiddio ein cartrefi gofal, yn diweddarau ein hadnoddau cymunedol ac yn ehangu'r opsiynau llety sydd ar gael i drigolion Gwynedd. Ymysg ein cynlluniau mae: - Tai Gofal Ychwanegol - Datblygu dros 100 o unedau newydd ym Mhenyberth, Frondeg (Caernarfon), Canolfan Lleu (Penygroes) a Dolgellau. - Cartrefi Preswyl:	Mewn perthynas â Tai Gofal Ychwanegol, byddwn wedi: - llunio amserlen ar gyfer y gwaith yng Nghaernarfon. - agor darpariaeth ar Safle Penrhos, Pwllheli. - dod i benderfyniad ar ffordd ymlaen ar gyfer darpariaeth yn ardal Dolgellau.	Pwllheli – gwaith adeiladu yn parhau. Bydd datblygiad TGY yn barod erbyn yr Hydref gyda bwriad o lenwi'r unedau erbyn diwedd y flwyddyn. Oherwydd y gwaith i gomisiynu adroddiad Housing LIN, ni fydd yr amserlen ar gyfer datblygiadau eraill yn glir hyd nes y byddwn wedi llunio cynllun lletya oedolion hyn. Adroddiad yn mynd i Cabinet mis Tachwedd gyda'r bwriad o sefydlu Bwrdd Llety sy'n Hybu Annibyniaeth i arwain y gwaith ar y cyd a'r Adran Tai ac Eiddo.	Nac ydi, ddim yn llawn	Bydd gennym amserlen ar gyfer cynlluniau blaenoriaeth TGY y sir. Penodi contractwr a cychwyn ar waith adeiladu cartref nyrsio Penrhos Llunio cynllun datblygu ar gyfer ein darpariaeth gofal preswyl.

- Ailddatblygu Plas Gwilym, Penygroes. - Uwchraddio Hafod Mawddach a Cefn Rodyn. - Agor Uned Dementia yng Nghartrefi Bryn Blodau a Plas Hedd. - Cynllunio datblygiadau dementia yn Plas Pengwaith - Agor cartref nyrsio a dementia newydd yn Penyberth • Tai â Chefnogaeth yn y Gymuned – isafswm o 6 tŷ wedi eu lleoli ar hyd a lled y sir er mwyn cynnig cartrefi gofal addas a diogel. • Gwaith comisiynu ar y cyd gyda'r Adran Tai i ddeall y galw am lety gofal yn y dyfodol.		Yn ogystal, dylid nodi bod newid wedi bod yn y bwriad ar gyfer prosiect Canolfan Lleu. Y Bwrdd Iechyd sy'n arwain ac nid yw TGY yn rhan o'r cynlluniau bellach, gan ganolbwyntio ar Ganolfan Iechyd yn unig.		Datblygu strategaeth letya ar gyfer unigolion sy'n byw gydag Anableddau.
	Cwblhau achos busnes llawn ar gyfer datblygu cartref nyrsio newydd Penyberth.	Wedi bod allan i dendr am gwmni lunio'r achos busnes terfynol. Cam nesaf yw penodi'r cwmni llwyddiannus.	Ydi	
	Llunio dadansoddiad llawn o'n model darparu gofal preswyl i'n galluogi i ystyried opsiynau datblygu fydd yn sicrhau fod y ddarpariaeth yn cwrdd safonau modern, yn gost-effeithiol ac yn cyfarch angen lleol.	Wedi comisiynu cwmni allanol (C4 Projects) i ddatblygu opsiynau posib fesul cartref. Mae'r gwaith yn parhau i fynd rhagddo, ac yn ychwanegol i'r cynlluniau a dderbyniwyd fel rhan o'r cam cyntaf (Plas Hedd, Bryn Blodau a Llys Cadfan), rydym bellach newydd dderbyn cynlluniau ar gyfer Plas Ogwen, Plas Maesincla a Cefn Rodyn.	Ydi	
	Agor Uned Dementia newydd Plas Hedd. Bydd yr uned yn cynnig darpariaeth arbenigol i ddynion.	Wedi agor ac yn weithredol ers mis Ebrill.	Ydi - wedi'i gyflawni	
	Cwblhau 2 dŷ a chefnogaeth newydd.	Ty yn barod ym Mhwlheli fydd yn cynnig cartref i 3 unigolyn. Datblygiad ar y gweill yn Nolgellau hefyd.	Ydi - wedi'i gyflawni'n rhannol	

	Byddwn wedi derbyn adroddiad yr Housing LIN yn amlygu anghenion lletya pobl hŷn Gwynedd dros yr 20 mlynedd nesaf (i gyd-fynd gyda Llechen Lân). Byddwn wedi llunio rhaglen waith/strategaeth ymateb.	Wedi derbyn yr adroddiad terfynol. Gwaith i lunio strategaeth ymateb yn mynd rhagddo ac yn mynd gerbron y Cabinet mis Tachwedd.	Ydi	
	Effaith ar bobl Gwynedd: Mae’r gwaith uchod i gyd yn cyfrannu at nod yr adran i ehangu opsiynau llety i bobl Gwynedd, gan sicrhau ein bod yn hyrwyddo annibyniaeth gyda chefnogaeth briodol o fewn cymunedau’n lleol, gan leihau’r neu oedi’r angen am ofal neu am leoliad mewn cartref gofal. Mae hyn yn hollbwysig i sicrhau fod bobl yn gallu byw eu bywyd yn ddiogel ac yn y modd y maen nhw’n ei ddymuno.			
Prosiect: Defnyddio mwy ar dechnoleg i wella gallu trigolion Gwynedd i gael mynediad at gefnogaeth a gofal				
Byddwn yn galluogi pobl Gwynedd i fyw eu bywyd gorau cyn hired â phosibl o fewn eu cymunedau’n lleol. I gyflawni hyn, mae angen iddynt fod â’r wybodaeth sydd ei angen i allu manteisio ar gyfleon cymunedol fyddai’n hyrwyddo eu llesiant, yn ogystal â dulliau hyblyg o drefnu’r gefnogaeth sydd ei angen arnynt. Ymysg ein cynlluniau mae:	Sefydlu tîm i arwain ar ddatblygiadau hyrwyddo annibyniaeth.	Tîm wedi ei sefydlu ac Arweinydd wedi’i benodi i arwain ar y gwaith.	Ydi - wedi’i gyflawni	Parhau gyda’r rhaglen waith i ehangu defnydd o dechnoleg a sicrhau ein bod yn ymwybodol o ddatblygiadau newydd. Cychwyn defnyddio a hyrwyddo system newydd fydd yn disodli Dewis Cymru.
	Datblygu ac ehangu ein defnydd o dechnoleg er mwyn ein cefnogi i: - wella a chyflymu prosesau asesu’r angen am ofal - gwella’r wybodaeth sydd ar gael am unigolion mewn argyfyngau - cryfhau rhwydweithiau cymunedol sydd ar gael i unigolion	BeamNotes wedi ei agor allan i holl staff Oedolion a Plant, i alluogi gweithwyr i ganolbwyntio ar sgysiau efo unigolion. Hyfforddiant wedi ei gynnal a staff yn gwneud defnydd o’r feddalwedd. Gwaith yn mynd rhagddo ar y cyd ag Oedolion a Plant i adnabod templedi pellach i’w llwytho i’r system yn ol blaenoriaeth. Datblygiad Mosaic yn parhau a bydd sylw yn cael ei roi i gofnodi gwybodaeth mewn argyfyngau.	Ydi	

• Mabwysiadu a hyrwyddo system gwybodaeth gymunedol, Dewis. • Integreiddio system therapi galwedigaethol rithiol, AskSarah, i'n gwefan • Datblygu ein defnydd o Ofal Alluogwyd drwy Dechnoleg (TEC) • Hyrwyddo defnydd o'r gwasanaeth Teleofal • Gwneud defnydd o roboteg i alluogi byw'n annibynnol • Datblygu ein system Taliadau Uniongyrchol drwy ddefnyddio waled rithiol	Sicrhau fod mwy nag un dewis i bobl pan eisiau rheoli eu taliadau uniongyrchol drwy 'waled rithiol' neu gyfrif digidol.	Wedi cynnal trafodaethau gyda chwmnïau, ac wrthi'n dadansoddi'r opsiynau i allu cyflwyno mwy nag un opsiwn o gyfrif digidol i bobl.	Ydi	Parhau gyda'r rhaglen waith i ryddhau capasiti gofal drwy ddefnydd o roboteg a deallusrwydd artiffisial.
	Dechrau defnyddio system ar-lein i alluogi derbynwyr taliadau uniongyrchol i edrych drwy fanylion gweithwyr a chwmnïau micro sydd ar gael i'w cefnogi yn ein cymunedau.	System yn cael ei datblygu gan Gyngor Gwent ar y cyd gyda Data Cymru ac wedi cael cytundeb i gydweithio a'i defnyddio pan fydd ar gael – oedi wedi bod ond disgwylir i Gwent fynd yn fyw yn fuan a byddwn yn dilyn wedi hynny.	Ydi	
	Cynnal awdit i ystyried a oes modd ehangu defnydd o welyau roboteg yn y gymuned er mwy rhyddhau capasiti gofal.	Swyddog Symud gydag Urddas yn cychwyn yn ei rôl canol Medi, gan ffocysu ar un o is-ardaloedd TAC Caernarfon yn gyntaf.	Ydi	
	Effaith ar bobl Gwynedd: Mae'r gwaith uchod yn gwbl hanfodol i'n nod o hyrwyddo annibyniaeth a byw'n dda. Yn ei dro, mae'r defnydd o dechnoleg ac offer yn lleihau'r angen am ymyrraeth gofal draddodiadol (ac felly lleihau dibyniaeth ac oedi dirywiad). O ystyried rhagolygon sydd wedi eu hamlinellu yn adroddiad Llechen Lan, mae llwyddo i gefnogi bobl i byw'n annibynnol yn hirach gyda chefnogaeth o'r fath yn hanfodol i sicrhau cynladwyedd ein gwasanaethau i'r dyfodol.			
Prosiect: Sicrhau bod cefnogaeth amserol a llawn i'w gael i gefnogi pobl i allu byw adref gyda'u teuluoedd				

I sicrhau bod modd i bobl fyw eu bywyd yn y modd y maent yn ei ddymuno, mae'n rhaid i ni sicrhau fod cefnogaeth prydlon a rhwydd ar gael i unigolion a'u teuluoedd. Ymysg ein cynlluniau mae: - Sicrhau ein bod yn cydnabod pa mor werthfawr yw gofalwyr teuluol a di-dâl drwy wneud yn siŵr ein bod yn gallu eu hadnabod yn rhwydd a chynnig cefnogaeth lawn iddynt wrth ofalu. - Lleihau ein rhestrau aros am becynnau gofal cartref newydd, gan sicrhau nad oes unrhyw un yng Ngwynedd yn aros mwy na 28 diwrnod yn dilyn asesiad gofal	Byddwn wedi ehangu defnydd o'r cynllun 'neges mewn potel' ac wedi sicrhau bod system newydd Mosaic yn gallu ein cefnogi gyda trefniadau argyfwng gofalwyr di-dal.	Neges mewn potel - mae'r poteli wedi eu dosbarthu i nifer o bartneriaid sydd yn cael cyswllt gyda'r cyhoedd, ac mewn defnydd allan yn y gymuned bellach. Mosaic - Gwaith adeiladu rheolaeth achosion oedolion yn Mosaic yn mynd rhagddo ac ystyriaethau ar gyfer cofnodi materion gofalwyr yn cael ystyriaeth llawn yn hynny.	Ydi	Bydd gennym gytundebau addas i bwrpas a fwy hir dymor efo'n partneriaid yn y 3ydd sector, gan sicrhau cysylltiadau cymunedol cryf ym mhob cwr o'r sir. Yn unol a'r adolygiad, byddwn yn gweithredu model comisiynu a darparu gofal cartref addas ar ddiwedd y gytundeb bresennol yn ystod 2027/28.
	Bydd mwy o weithwyr asesu i werthuso anghenion cleifion yn yr ysbyty ac i gyflymu penderfyniadau gofal a rhyddhau o'r ysbyty.	Gwaith yn mynd rhagddo i baratoi gyda'r gobaith y bydd trefniadau newydd ar gychwyn yn ystod mis Medi. Mynd rhagddo.	Ydi	
	Byddwn wedi cyflwyno argymhellion yn dilyn adolygiad o ddarpariaeth gofal cartref presennol, yn barod i'w gweithredu yn ystod 2027/28.	Ymgysylltu gyda darparwyr a thimau mewnol wedi digwydd. Mae angen ymgysylltu efo bobl sy'n derbyn gofal a bobl sydd ar y rhestr aros, a byddwn yn gwneud hyn dros y misoedd nesaf. Eisoedd wedi cychwyn gweithredu rhai newidiadau i'r drefn/model.	Ydi	
	Byddwn wedi gweithredu rhaglen waith i leihau ein rhestrau aros gofal cartref gan sicrhau nad oes unrhyw un yn aros mwy na 91 diwrnod am ofal cartref.	Rhaglen ar waith. Yn heriol gyda rhestrau aros yn cynyddu fel mae mwy o asesiadau yn cael eu gwneud. Cydweithio gyda darparwr newydd yn is-ardal Bangor a chynlluniau ar y gweill ar gyfer is-ardaloedd eraill.	Ydi	

Effaith ar bobl Gwynedd: Bydd sicrhau cefnogaeth briodol i ofalwyr di-dâl yn cael effaith uniongyrchol ar y galw arnom am ofal. Maent yn gwneud gwaith amhrisiadwy yn cefnogi eu hanwyliaid i fyw yn annibynnol a lleihau'r angen am ofal traddodiadol. Mae gofalu yn ddi-dâl yn ofyn sylweddol ar unigolion a'u teuluoedd ac mae cefnogaeth briodol yn hanfodol i les y sawl sy'n gofalu yn ogystal a'r unigolyn sydd angen y gofal. Bydd sicrhau fod ganddynt yr hyder fod eu hanwyliaid am gael eu gofalu amdanynt mewn argyfwng yn hanfodol i leihau pryder ac atal dirywiad. Mae sicrhau cefnogaeth ychwanegol drwy ofal cartref pan fo'i angen yn cryfhau gallu unigolion i aros adref a byw'n annibynnol yn eu cymuned leol.				
Prosiect: Cydweithio gyda Gwasanaethau Iechyd i alluogi pobl i fyw eu bywyd gorau yn y gymuned				
I sicrhau ein bod yn hyrwyddo llesiant unigolion yn llawn, mae'n hollbwysig ein bod yn medru newid ein diwylliant a sicrhau ein bod yn cydweithio'n effeithiol gyda'r Bwrdd Iechyd i ddarparu gwasanaethau gofal ac iechyd cynhwysfawr i'r dyfodol. Ymysg ein cynlluniau mae: - Cydleoli timau oedolion gyda nyrsys cymuned a therapyddion iechyd - Datblygu systemau cydweithio fel un tîm o amgylch yr unigolyn drwy system Tîm Adnoddau Cymunedol	Byddwn wedi addasu trefniadau ein gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth gan sicrhau bod y broses o gysylltu gyda ni yn glir, yn rhwydd ac yn effeithiol.	Gwaith yn mynd rhagddo. Cadarnhau model newydd gyda staff yn digwydd ar hyn o bryd a chynllunio'r system dechnegol. Gobeithir y bydd gan yr adran un rhif ffon erbyn diwedd y flwyddyn galendr.	Ydi	Byddwn wedi cynnal adolygiad o drefniadau Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth newydd i sicrhau ei fod yn cyflawni'r nod gwreiddiol.
	Sefydlu cyfarfodydd Clwstwr Meddygfeydd i gryfhau cydweithio agos ac ymgysylltiad rheolaidd gyda meddygon teulu ym Mangor a Chaernarfon.	Yn anffodus, mae rhwystrau yn bodoli i symud ymlaen gyda'r gwaith yma er gwaethaf ymdrechion gan ein timau. Nid ydym yn debygol o fedru cyflawni hwn yn llawn.	Nac ydi	Cydweithio gydag Iechyd i ailfodelu'r gefnogaeth sydd ar gael i bobl wrth adael yr ysbyty, gan sicrhau'r cyfle gorau i adfer ac adennill annibyniaeth.
	Cytuno'n rhanbarthol ar un pwrpas a rhaglen waith 'Shared Purpose to Shared Delivery' i sicrhau cydweithio effeithiol gyda'r Bwrdd Iechyd ar draws y Gogledd.	Memorandwm dealltwriaeth a rhaglen waith mewn lle i symud ymlaen gyda'r gwaith yma dan arweinyddiaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.	Ydi	

- Cydweithio i alinio'r Timau Adnoddau Cymunedol i'r Clystyrau Iechyd Cynradd - Datblygu trefniadau cydweithio newydd i'r timau iechyd meddwl cymunedol	Byddwn wedi datblygu strategaeth gomisiynu sy'n sicrhau ein bod yn deall anghenion gofal a chefnogaeth trigolion Gwynedd dros y blynyddoedd nesaf ac yn gallu datblygu marchnad amrywiol gynaliadwy i gwrdd a'r angen.	Mae gwaith yn mynd ymlaen yn y maes gofal cartref yn ogystal a'r maes preswyl a nyrsio er mwyn trio sicrhau marchnad fwy cynaliadwy.	Ydi	
	Effaith ar bobl Gwynedd: Caiff y ffrydiau gwaith yma effaith sylweddol ar ein trigolion, yn bennaf drwy sicrhau eu bod yn gallu cael cefnogaeth addas ac amserol yn hawdd, o'r asesiad i ofal ac yn dilyn cyfnod yn yr ysbyty. Mae hefyd yn cyfrannu at ein hymdrechion yn y maes ataliol i geisio arbed cyfnodau yn yr ysbyty. Disgwylir i'r gwaith ar ein drysau ffrynt leihau pwysau ar staff a'u rhyddhau i ganolbwyntio ar eu llwyth achos ac asesu'n amserol. Bydd gwneud defnydd mwy effeithiol o gefnogaeth y 3ydd sector hefyd yn eu galluogi i ddarparu cefnogaeth amgen er mwyn hyrwyddo byw'n dda ac adnabod anghenion yn gynnar. Yn ei dro, disgwylir y bydd hyn yn lleihau pwysau ar wasanaethau statudol ac yn ein galluogi i ganolbwyntio'n adnoddau ar y sawl sydd fwyaf eu hangen.			
	Prosiect: Datblygu cyfleon hyfforddi a gwaith ar gyfer unigolion sydd angen cefnogaeth			
Byddwn yn hyrwyddo cyfleon hyfforddi a gwaith ar gyfer unigolion sydd angen cefnogaeth. Ymysg cynlluniau eraill, byddwn yn gwella'r ddarpariaeth yn ein Canolfannau Dydd Anableddau Dysgu yn Dolfeurig yn Nolgellau a Frondeg, Caernarfon.	Byddwn wedi agor hwb newydd yn Nolfleurig, Dolgellau.	Profwyd peth oedi o ganlyniad i waith trydanol a oedd angen ei gwblhau, ond ni ragwelir unrhyw oedi pellach. Disgwylir derbyn yr allwedd i yn fuan.	Ydi	Byddwn wedi llunio a chychwyn gweithredu rhaglen waith i wireddu ein strategaeth cyfleon cymunedol newydd ar gyfer anableddau dysgu yng Ngwynedd.
	Byddwn, ar y cyd a'n partneriaid, wedi datblygu strategaeth cyfleon cymunedol ar gyfer anableddau dysgu yng Ngwynedd.	Cynllun rhanbarthol mewn lle ar draws y Gogledd. Cam nesaf fydd adolygu ein strategaeth o ran sut i gefnogi unigolion ag anabledd dysgu yng Ngwynedd.	Ydi	

	Creu ethos o ‘gwaith gyntaf’ gan sicrhau bod cyfleoedd gwaith, hyfforddiant a phrofiadau ymarferol yn cael eu blaenoriaethu dros wasanaethau cefnogol fel rhan o’r gefnogaeth graidd, lle’n briodol.	Cynnydd yn nifer yr unigolion yn cael mynediad i fyd gwaith trwy hyrwyddo hyn o fewn y timoedd ac ar y cyd gyda chydweithwyr ym myd addysg ac iechyd. Defnyddio esiamplau i hyrwyddo y gwaith.	Ydi – ond bydd yn waith parhaus	Byddwn wedi gweld cynnydd pellach yn y nifer o unigolion sydd mewn cyfleon gwaith.
	Sicrhau adnodd tymor hir ar gyfer swyddogion cefnogi cyflogaeth fel fod y gwaith yma’n dod yn rhan o waith parhaol y gwasanaeth.	Rydym yn gweithio yn rhanbarthol i sicrhau cynaladwyedd i'r gwasanaeth yma pan fydd arian grant yn dod i ben.	Ydi	
	Effaith ar bobl Gwynedd: Mae’r holl ddatblygiadau yma yn cyfrannu at y nod o sicrhau fod unigolion ag anableddau dysgu yn cael cyfleon, fel bawb arall, i gyfrannu’n llawn o fewn eu cymunedau’n lleol. Gwyddwn fod hyn yn bwysig iawn o safbwynt llesiant ac ymdeimlad o gyflawni, ac mae hefyd yn hyrwyddo annibyniaeth ac yn rhoi cyfleon i ymwneud ag eraill o fewn y gymuned.			
Prosiect: Llechen Lân				
Byddwn yn paratoi dadansoddiad o ddemograffeg Gwynedd; y galw am wasanaeth; ac arferion gorau gwasanaethau cymdeithasol oedolion er mwyn deall ac amlygu y galw am wasanaeth a’r adnoddau cysylltiedig a fydd eu hangen ar gyfer yr ugain mlynedd nesaf.	Byddwn wedi diweddarau adroddiad a chynllun gweithredu Llechen Lan Oedolion i adlewyrchu newidiadau mewn data/rhagdybiaethau am y galw.	Adroddiad diweddarau wedi’i gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Gofal mis Gorffennaf. Bwrw ymlaen efo’r rhaglen waith.	Ydi	Bydd gennym gynllun lletya oedolion hyn yng Ngwynedd.
	Bydd gennym un cynllun ar gyfer dod a holl waith yr Adran Oedolion, lechyd a Llesiant ynghyd a symleiddio’r ffrydiau gwaith.	Heb allu blaenoriaethu y gwaith oherwydd capasiti a phrosiectau eraill, ond ar y gweill yn fuan. Mae drafft yn ei le ond angen ei ddiweddarau bellach.	Ydi	